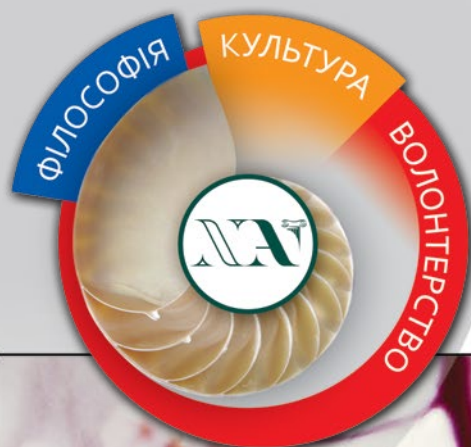

04/2016

ІДЕА *List*

**ФИЛОСОФИЯ:
ПРАКСИС
И СОЗЕРЦАНИЕ**

с.3

**СЕКРЕТЫ ТЕПЛОГО
ОБЩЕНИЯ
ИЛИ О ЧЕМ МОЛЧИТ
ВЕНЕРА МИЛОССКАЯ?**

с.11

**ФІЛОСОФСЬКА
АКТИВНІСТЬ: ЗАДЛЯ
КРАЩИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПОЧИНАЙ З КОРЕНЯ**

с.17

Культурний центр
«НОВИЙ АКРОПОЛЬ»
в УКРАЇНІ

NewAcropolis.org.ua
№4 • 04.2016

ДНІПРОПЕТРОВСЬК
NewAcropolis.org.ua/dnipropetrovsk

ЗАПОРІЖЖЯ
NewAcropolis.org.ua/zp

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
newacropolis.org.ua/ivano-frankivsk

КИЇВ
NewAcropolis.org.ua/kyiv

ЛЬВІВ
NewAcropolis.org.ua/lviv

МИКОЛАЇВ
NewAcropolis.org.ua/mykolaiv

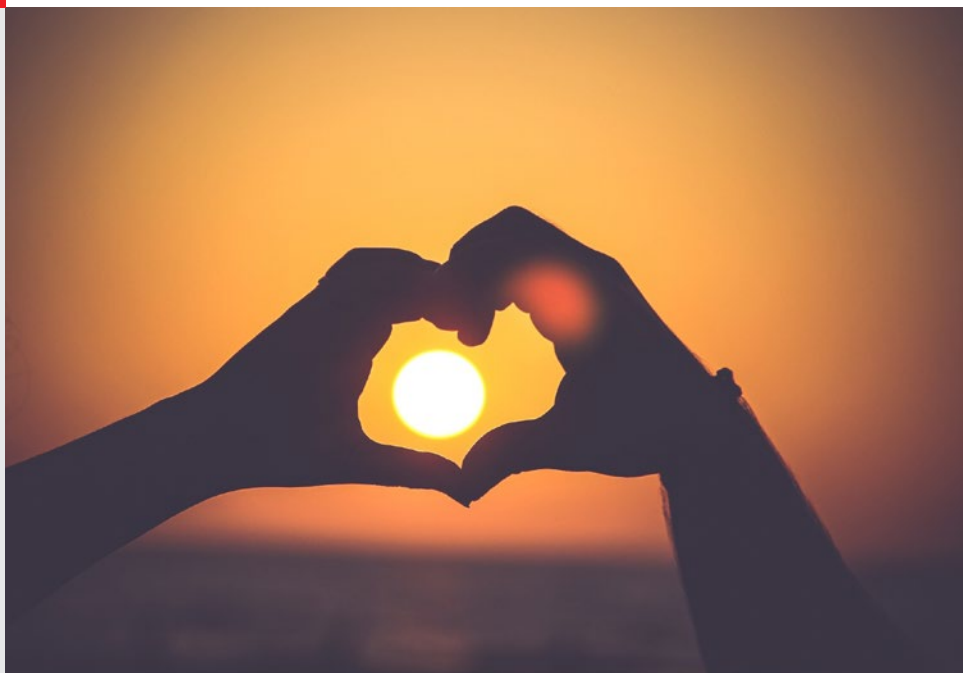
ОДЕСА
NewAcropolis.org.ua/odesa

ПОЛТАВА
NewAcropolis.org.ua/poltava

ХАРКІВ
NewAcropolis.org.ua/kharkiv

У НОМЕРІ :

- **Філософія: праксис
и созерцание**
- **Секрети теплого общения
или О чем молчит
Венера Милосская?**
- **Філософська активність:
зادля кращих результатів
починай з кореня**

Є у світі речі, які без винятку можна сказати про кожну людину, і одна з них — ми всі прагнемо бути щасливими. Більше того, своїми думками, почуттями, діями ми щодня прокладаємо шлях до омріяного щастя. Інколи може здаватися, що цей момент не настане, та природа показує нам інші закони буття.

З приходом весни життя відроджується. Чи бачили ви коли-небудь, як виглядають серед снігу перші крокуси на карпатських полонинах? Це справжнє торжество життя і краси. Якби вони вміли говорити, то сказали б, що по-справжньому щасливі. Людина, коли збувається, теж відчуває щастя. Спитайте себе, чи щасливі ви від того, що робите? Якщо так — не звертайте з дороги, а ні — то невпинно шукайте і настане той час, коли і ваш крокус розцвіте. Весна дуже благодатна пора для нових починань!

Як завжди, ми підготували для вас нову підбірку текстів для розуму і серця.

З Весною, друзі! Перемоги Світла і Любові!

Редакція

ФИЛОСОФИЯ — ПРАКСИС И СОЗЕРЦАНИЕ

■ Антон Мусулин

Философия

Философия — это метод и способ возвышения человеческой жизни. Как любовь к мудрости философия требует, предполагает и предлагает инструменты, позволяющие возвыситься над самим собой и вернуться к истокам.

Философия — это нить Ариадны, позволяющая добраться до центра лабиринта и выйти из него победителями. В одном интервью Мирча Элиаде сказал, что вся его жизнь была возвращением к центру, но дорога эта нелегка и полна скрытых опасностей.

В поиске себя и своего счастья человек проваливается в бездну вопросов, сомнений, страхов и собственных несовершенств, которые принимают форму Минотавра и лабиринта, способных победить человеческое в человеке.

Другими словами, духовный поиск — это не безопасное и легкое мероприятие, это всегда риск: вхождение в неизвестное пространство, в котором мы плохо ориентируемся. И в этом поиске самих себя лучших, желаний и стремлении более глубоко понять окружающий нас мир, его тайны и загадки, мы сталкиваемся с собственным несовершенством. Как подружиться с другими, если не умеем подружиться с самим собой? Как помочь другим, если не можем помочь себе, если не знаем, как вывести

душу-узницу из лабиринта заблуждений и как избавить ее от страстей — палачей лучшего, что есть в человеке.

Невозможно открыть себя лучших, не узнавая худшее внутри нас, человеку невозможно добраться до центра, не преодолевая центробежные силы, толкающие его на обочину жизни.

Философия, подобно нити Ариадны, делает поиск более безопасным, ибо один конец нити ведет в центр лабиринта, к тому, что ищем — к Богу и Истине, а другим мы привязываем себя к философским идеям и методам, направляющим наше путешествие. Если уже пускаемся в опасный путь, то, по совету Эпиктета, лучше всего в качестве попутчика и защитника выбрать себе Бога и Истину. Ведь кто нас защитит, если не Он? Что принесет освобождение, если не Истина?

Самым страшным в моей жизни были не трудности и испытания, не совершенные ошибки, угрызения совести, сомнения и опасения, — труднее всего был период падения в пустоту, в которой нет ничего, за что бы я мог удержаться. И что еще хуже, в этой пустоте не было Бога. Казалось, что он убежал из души, исчез навсегда, оставив меня слабого без опоры и надежды. Тем не менее, где-то внутри я понимал, что Бог не умер, что он всегда с нами, что исчезают лишь формы, в которые мы его облачаем. Невозможно потерять то, что однажды

нашли. Бог и человек вечно ищут друг друга, но чтобы они встретились, нужно больше подлинной духовной жизни. Искать Бога значит укрепляться во благе, а не постоянно сетовать на жизнь и подобно нищим сидеть возле храма с протянутой рукой. Надо набраться смелости, зайти в храм и сказать: «Не бойся, Боженька, я с тобой». Это и есть присутствие и сопричастие.

Согласно греческой мифологии, Ариадна-философия впоследствии стала супругой воскресшего бога Диониса, который олицетворяет энтузиазм. Любовь к мудрости и энтузиазм неотъемлемы друг от друга, ибо мудрость – это знание того, что есть благо для души, а энтузиазм – это опьянение божественным, переживание тайны, присутствие в Боге.

Философия – это также преодоление самозабвения, это голос Мнемосины – богини воспоминаний, которая обращается к нам через своих дочерей муз. Музы и мусические искусства, как говорит Платон, названы этим именем от страстного стремления к философской мудрости. История – это не только общая история человечества

или отдельного народа, это и история нашей жизни, становления, поражений и побед, падений и подъемов. Урания, муза астрономии, говорит не только о небе, которое над нами, но и о небе, которое внутри нас. И если звезды – это светила ночного неба, то достоинства и добродетели – это неподвижные светила нашей души.

Но мы построили города и осветили их искусственным светом Майи, светом ее реклам, средств передвижения и замкнутых жилищ, – не только вовне, но и внутри нас. Этот загрязняющий свет комфорта не позволяет нам восхищаться ночным небом над головой и моральным законом внутри нас. Забывая об этом, мы пренебрегаем глубиной и все свое существование ограничиваем кажущимся абсолютно реальным и прочным горизонтальным миром.

Человек

Основной вопрос, с которого начинается философия, – кто или что есть «Я», что есть сознание, что есть человек?

Не зная, кто мы есть, мы не знаем, ни кем были, ни кем можем стать, ни что для нас хорошо, а что причиняет вред. Мы всегда желаем себе добра, но, к сожалению, как говорится в мифе об Эре, выбирая свою долю, в силу неведения мы пренебрегаем многими вещами, сопутствующими нашему решению.

Не зная, кто мы есть, мы не будем знать, как собой распоряжаться, как и ради чего стоит жить. Как пользоваться часами, ложкой или каким-то другим предметом, не зная его предназначения? В фильме «Боги сошли с ума», бутылка, упавшая с неба на головы бушменам, становится «злой вещью». Ее используют как угодно, но не по назначению, и подарок богов в ко-

нечном итоге приводит к вражде и конфликтам, которые чужды их сообществу. И что особенно важно понять – поскольку в пустыне нет воды, бутылка перестает служить бутылкой. Желание главного героя освободиться от причины раздора ведет его через множество приключений. Оказалось, что «вещь» никому не нужна, и что он сам должен отыскать “край света” и вернуть ее тем, кому она принадлежит. То же самое происходит с сосудом, называемым человеком. Не зная, зачем брошены на землю и чему должны служить, мы себя применяем везде и всюду – и для работы за станком, и на войне, и в деле продолжения рода и в тысяче других дел. Но меньше всего – по предназначению. Быть и оставаться человеком, и это человеческое привносить во все грани жизни, начиная с профессии и заканчивая досугом – вот предназначение человека. Подобно герою упомянутого фильма, мы должны отыскать свой “край света”, горизонт, за которым начинается запредельное, и вернуть самих себя тому, кто создал человека по своему образу и подобию.

Незнание себя – это амнезия, склероз, состояние «Я» без метафизического прошлого и будущего, «Я» несвободного и овеществленного. Не зная, откуда пришли и куда идем, мы блуждаем по бескрайним просторам чувственной жизни, следуя девизу «поди туда – не знаю куда, принеси то – не знаю что». Вот приблизительное положение человека. Мы ищем «то, не знаю что», называя его каким-то именем: счастьем, свободой, духовностью,... но во все эти понятия вкладываем свои представления о благе. Мы не станем счастливыми, если купим машину или получим новую работу, и не станем свободными, если у нас не будет никаких обязанностей, если не бу-

дет преград и норм, которые приходится соблюдать. Зачем нам свобода или духовность, если не умеем ими пользоваться?

В Академии изучение наследия Платона начинали с короткого произведения «Алкивиад 1», в котором Сократ спрашивает о самости, о «Я», начиная с тела и заканчивая мышлением. Пользующийся чем-то, и то, чем он пользуется – это разные вещи. Иначе говоря, человек – это душа, а не то, чем он обладает и чем пользуется. Призыв к самопознанию не имеет ничего общего с узнаванием какой-либо информации касательно себя, своего темперамента или характера. Веление «Познай самого себя», требует от нас сосредоточиться на заботе о душе, отыскивать то лучшее, что есть в ней, ее сердцевину, божественную часть, в которой заключены мудрость и другие достоинства.

Используя язык математики, мы можем сказать что «Я» – это точка, монада, центр, который должен собрать и объединить в единое целое все, что происходит в сознании. Оно центр эманации духовной жизни, в нем мы есть, в других, переходящих «я» мы существуем. Процесс собирания и интеграции сознания К. Г. Юнг назвал индивидуацией, освобождением от ложных покровов персоны и власти бессознательного, жизнью в Боге.

Возможно, с точки зрения современной науки мы лучше можем описать человека, чем сто или тысячу лет тому назад. Но это не значит, что мы по-настоящему знаем, что такое человек и еще меньше знаем нас самих.

Ответ на вопрос о подлинном и неизменном центре нашей души каждый должен найти самостоятельно: открыть себя самому себе. В отличие от других биологических видов человек сам творит условия своего существования. Он выбирает себя, создает и воссоздает себя, и поэтому

его нельзя определить, заключить в рамки. Каждый человек — это особый мир, наделенный своей историей и судьбой, способностями и опытом, монада, отличающаяся от других монад. Самопознание — это не приобретение некоторого интеллектуального знания о самих себе, прежде всего, это процесс самостроительства, взращивания и извлечения изнутри наружу нашей духовной природы.

В отличие от научного знания, легко выражаемого словами, гносис или знание себя говорит на языке выборов и поступков. Узнавая себя, открывая подлинное в себе, мы начинаем выбирать и поступать в согласии с нашей духовной природой.

Все мы хотим найти себя, открыть самих себя для других и в других, открыть себя в жизни и для жизни, и, подобно Диогену, ищем с фонарем человека в человеке. Но его не найти на нашей внутренней агоре, с ее повседневными заботами и переживаниями, ибо он обитает в верхнем городе, в храме Афины, богини мудрости. Нам не найти себя в обыденности, но тем не менее, возвысившись, мы можем и должны согреть и озарить повседневную жизнь

светом философии, правильно соотнести земное и небесное, обыденное и духовное, смертное и бессмертное.

Пифагорейская, а затем платоническая традиция считают, что самостью, сущностью человека является бессмертная душа. Ответом на вопрос «Кто есть «Я»? должен быть «Бессмертная душа». Тело лишь инструмент души. Поскольку они взаимосвязаны и образуют некоторую смесь, все, что происходит с телом (его страдания, удовольствия, страсти) переносится и влияет на душу. Чтобы узнать, кто мы есть, душу следует максимально отделить от тела, наладить между ними более правильное, гармоничное отношение. В этом аспекте философия — метод извлечения бессмертного из смертного.

Значит, самопознание — это одновременно извлечение души из тела, откровение и завоевание собственного бессмертия. Благодаря очищению, душа может увидеть себя. Видя, она начинает познавать себя, пробуждаться для жизни духовной и двигаться в сторону духа.

”

«Что природа связала — то и разрешает, что связала душа — и освобождает душа, природа ввязала тело в душу, душа же сама ввязалась в тело. Значит, дело природы — освободить тело из души, а дело души — освободиться из тела. Смерть двойственна: известная всем состоит в освобождении тела от души, философская же смерть — в освобождении души от тела...»

Порфирий

Продолжение статьи читайте в следующем номере.

ПОВЕРТАЮЧИ ЩАСТЯ

■ П'єр Пулен

У грудні минулого року я перебував у Марселі, Франція. Я презентував спеціальну виставку фоторобіт «Парадокси» на відкритті конгресу, влаштованого Міжнародним інститутом «Гермес» до 2400-річчя Академії Платона.

На завершення конгресу Фернанд Шварц, директор Інституту «Гермес» прочитав лекцію про нестачу духовного блага як про справжню причину соціальної кризи в західних країнах. Я був настільки вражений почутим, що вирішив підтримати цю ідею і розвинути її в статті для журналу «Нового Акрополя».

Наш світ переживає кризу. Це досить очевидно, тому не стану детально обґрунтовувати. Люди страждають, і схоже, що людство з кожним днем все більше втрачає здатність просто бути щасливим. Щастя перетворюється на тінь, на легенду... дивину з нашої фантазії або минулого, але точно не з нашої реальності. Сумно, що сьогодні все складніше і складніше уявити його у нашому майбутньому.

Щастя, вочевидь, не можна отримати просто. Сьогодні люди не знають, звідки почати пошуки щастя, і шукають його там, де насправді його немає. Деякі шукатимуть щастя в достатку матеріальних благ, гроші стануть для них ключем від дверей імовірного раю. Інші побачать щастя в завоюванні певного соціального становища. У такому випадку важливими стануть отримання диплома, кар'єра і статус.

Також є й ті, хто шукатиме щастя в ідеології, чи то релігійній, чи то світській, і думатиме, що люди пізнають щастя, коли всі приймуть саме їхній шлях і стануть жити відповідно до їхніх принципів. Але це лише фанатизм, який не зможе привести до щастя.

Є й ті, хто шукатимуть щастя в політичних чи економічних теоріях, але до сьогоднішніх днів немає реальних прикладів того, що це вірне рішення.

Схоже, щастя втікає з усіх тих «сфер», там його не знайти. Чому ні? Можливо, тому що ці рішення засновані на «придбанні» зовнішніх благ — це може бути матеріальний об'єкт або ідеологічне поняття, але все одно це щось, що я повинен «отримати», або «купити», або «прийняти» із зовнішнього джерела.

Але щастя не може з'явитися з будь-якого зовнішнього джерела. Щастя не можна купити, або навіть отримати у подарунок.

Природа щастя не матеріальна. Справжнє щастя, або краще «блаженство», «евдемонія» давньогрецьких філософів, більше схоже на певний сталий «стан свідомості». Це щось незалежне від постійного руху, змін або кількості матеріальних благ. Щастя має бути постійним, або не бути взагалі. Воно не може покладатися на щось матеріальне і «зовнішнє», щоб бути чи не бути, оскільки це не продукт матеріальних благ, а наслідок здобуття істинного звільнення:

свободи від прив'язаності до матеріальних потреб, або принаймні до ілюзій, що ми не можемо бути вільні або щасливі без матеріальних благ.

Але хіба достатньо бути неприв'язаним до матеріальних благ, аби бути щасливим? Звичайно ж, ні, оскільки тоді мільйони людей, збіднілих внаслідок світової економічної кризи, віднайшли би щастя, замість страждань і злості.

Неприв'язаність можна вважати необхідною умовою, оскільки вона дозволяє нам відкрити очі і почати пошук в інших напрямках. Але тільки цього недостатньо. Коли ми припиняємо розглядати матеріальні блага як інструмент досягнення щастя, нам потрібно знайти інші інструменти, інші по суті, і це — метафізичні блага.

Під метафізичними інструментами ми розуміємо чесноти. Не моральні чесноти, а архетипальні. Я маю на увазі якості, які закладені у кожній людині згідно з її природою, але не завжди проявлені. Відповідно це щось, що може бути знайдене «в потенціалі», в можливому, але все ще невидимому, і що досі не присутнє в наших щоденних вчинках і способі життя.

Логіка проста: матеріальні блага виробляють за допомогою матеріальних інструментів. А метафізичні блага можуть виникати тільки за допомогою метафізичних інструментів. Щастя має метафізичну природу і не може бути створене нічим матеріальним.

Але найважливіше питання досі залишається: як розвивати чесноти, ці архетипальні якості, аби здобути щастя? Чи легко це? Чи просто? Чи кожен може досягти цього?

Це видається дуже складним, оскільки ми не звикли мати справу з метафізичними благами і не уявляємо, де їх «купити». Це не продовольчі товари, тому тут немає залежності від економічної ситуації. Це здається складним, бо нове для біль-

шості з нас, але це не складніше, ніж змінити звичку. Насправді це не настільки складно... навпаки, це має бути простіше, ніж намагатися стати щасливим з ілюзією, що ми досягнемо цього через матеріальне.

Цей спосіб простіший, оскільки щастя не залежить від чогось зовнішнього, що ми спершу повинні знайти, отримати, підкорити, заволодіти... у нас це вже є. Звичайно ж, це ще приховане і потенційне, але воно наше. Чесноти уже наші, нам тільки потрібно «привести їх у дію».

Насамперед, це має бути легше ще тому, що в цьому менше ілюзії і більше реальності. Або принаймні... ця ілюзія ближча до реальності. Справжнє щастя не може залежати від змін і втрат, пов'язаних із циклами, які є проявом життя в матерії. Все, чим я володію, з часом буде втрачено. Всі, кого я люблю, з часом залишать мене. Витоки щастя слід шукати у чомусь постійному і стабільному. І ці ознаки притаманні саме тим архетипальним чеснотам, про які ми говоримо: безумовна любов, братерство між людьми, толерантність, мужність, здатність не йти на компроміси зі справедливістю, добром, красою та істиною. Це філософські чесноти, і тому саме філософія зцілює від страждань.

Звичайно ж, філософію слід розглядати як практику, а не тільки як знання. Філософія насправді з самого початку була способом життя, перш ніж вона стала виключно способом отримання інтелектуальних знань.

Щастя не в знаннях. Знання про те, що братерство існує як принцип, може призвести тільки до гіркоти, оскільки ми бачимо різницю між тим, що ми можемо (і маємо!) досягти, та темною дійсністю нашого життя, де «інший» зазвичай сприймається скоріше як «відмінний», а не ще один прояв «того самого». Людство — єдине, але лише у світі ідей та у наших мріях.

Але хіба поет не казав: «Не кажи, що прийде день, — зроби так, аби він прийшов!». Це стосується і щастя. Ніхто не зробіть нас щасливими, окрім нас самих. Ніхто і жодне матеріальне благо.

Практика філософії — це спосіб розвинути наш власний потенціал і проявити плоди — розвиток чеснот — нашого життя. Це найпростіший і найприродніший спосіб стати творцем метафізичних благ і таким чином віднайти щастя як обов'язок і право людства згідно з природою.

Це означає, що ми маємо вирішити працювати зі своїм потенціалом, і не тільки з проявленим. Ми маємо побудувати міст між можливим і матеріальним, дозволити ідеям проходити цим мостом, спускаючись зі світу невидимого до нашої свідомості. У той же час, і ми маємо проходити, вишцуючи свою свідомість, аби так ми могли зустрітися посеред мосту і відродитися такими, якими маємо бути: мудрішими і щасливішими людьми.

Ця стаття вперше опублікована івритом у грудні 2013 у журналі «Акрополь» в Ізраїлі.

П'єр Пулен є засновником і президентом «Нового Акрополя» в Ізраїлі.

 [Оригінал статті тут](#)

СЬОГОДНІ Я ПОБАЧИЛА ВЕСНУ

■ Делія Гусман

Сьогодні я бачила Весну, яку Час подарував нам навіть завчасу, і мене це потішило, адже бувають у житті важкі й прикрі часи, коли навіть побоюєшся, що Весни вже ніколи не буде, або сонце не зійде вранці.

Сьогодні я побачила, що з віком дедалі складніше уникати звичних порівнянь між тим, що було і тим, що є, між Веснами “минулими” і Весною, що настає. Весна в моїй візії завжди однакова; але як її змінюють темні запони сьогодення!

Сторіччями Весну уявляли як тендітну дівчину, що символізує пробудження, відродження всієї Природи, а відтак і всього доброго й прекрасного, що приспане в естві людини. Весну ототожнювали з радіощами і новим спітканням, щастям і світлом. Весна – це запрошення почати заново, забути давні болісті, відчувати енергію життя, що струмує в нашій крові. Весна своєю легкою ходою щодень відкриває таємниці світу, приспаного взимку; вона йде шляхом поступу, впевнено крокує до розмаю літа, яке прийде їй на зміну... Тож Весну завжди зустрічали радо і з надією. Це не я її бачила, а всі, і кожен ніс у своїх очах відсвіт образу Весни.

Втім, сьогодні Весна вже не та. Сьогодні не так просто її побачити. Як і завжди, вона робить те, що їй належить, і з'являється в належний час, але наскільки більше в неї тепер клопотів! Наскільки сумніше те видноколо, яке вона має пробудити!

Тепер нас гнітять не тільки холод і темрява ночі. Значно більше нас гнітять болісті й тягарі, якими покарані люди. Гнітять також затьмарені душі, зненависть і непорозуміння, шаленство і безум, гнів і зневага... То що нам до Весни? Як постерегти серед такого смутку, що Вона прийшла?

Проте, я її таки побачила, і вірю, що всі ми зможемо бодай на мить відкритись їй душею.

Маємо опиратися пригніченості, щоб життя не стало постійним вмиранням. Не можна залишати надію і мрію про кращий світ, який ми можемо побудувати для всіх. Можливості вичерпуються не так швидко як гадається; милість Природи безмежна, вона має для людини багато різних шляхів. Щороку Весна невтомно осяває нас, спонукаючи повернутися до істинного життя.

Сьогодні я бачила Весну... Ще кілька днів, і Вона, що сьогодні лише прозирнула, розпросториться. Перед людьми знову постане символ любові та щастя.

Коли Природа довкола нас прокинеться, прокинемось і ми. Коли розквітнуть, обіцяючи плоди, квіти, розквітнемо і ми. Тож прозирнімо поза теперішні тіні. Живімо сміливо сьогоднішніми візіями, які справдяться.

Научатися – це повсякчас починати жити. Вміти жити – це перейняти у Весни її здатність до безупинного відтворення. Наважся побачити її! Весна йде і для тебе!

Переклав з іспанської В'ячеслав Сахно

СЕКРЕТЫ ТЕПЛОГО ОБЩЕНИЯ

или О ЧЕМ МОЛЧИТ ВЕНЕРА МИЛОССКАЯ?

■ Ирина Овчаренко

Сколько людей с восхищением созерцают картину Боттичелли «Рождение Венеры» или скульптуру Венеры Милосской? Что они видят? Шедевры мирового искусства? Тоску по вечной женственности, секреты которой мы растеряли на дорогах истории? Или тоску по утрачиваемой способности создавать узы душевной близости, способности к теплоте и непринужденному общению, способности любить?

Наполненные нежностью глаза устремляются к образу Афродиты, потому что именно эта богиня покровительствует человеческим отношениям таким сложным и таким желанным, и ее образ – это образ настоящей Любви. Помнит об этом наш разум или нет, но сердце помнит и зовет в царство Афродиты, царство эмоциональной близости, царство уз между людьми и уз человека с самим собой. Так одним из символов этой «золотой» богини стала радуга, символ единения, рождения сердечных уз.

Афродита открывает в нас способность к искусству изысканного и утонченного общения, что создает вокруг нас «золотую атмосферу» тепла, открытости, дружбы и любви. Именно она излучает золотой свет, попадая в который, все кругом преображается.

В чем же «маленькие секреты» Афродиты и как уроки мифологии могут помочь нам постичь искусство теплого общения?

1. В греческой мифологии Афродиту называли «улыбколюбивой богиней». Секреты улыбки сегодня стали далеко не секретом, но вся суть в том, что улыбаться нужно не только губами, а всем своим существом. Улыбка в теле проявляется через грацию наших движений. Кстати, помните трех граций с картины Боттичелли «Весна»? Они вечные спутницы Афродиты. Грация – это не столько сильное и стройное тело, сколько особое его дыхание, особое настроение. Проследите за своими движениями и жестами. Подтверждают ли они вашу улыбку на лице и открытость к собеседнику или полны резкости, угловатости, закрытости и отстраненности?

2. Афродиту изображали нагой или в слегка наброшенной одежде, открывающей ее грациозное чувственное тело, с золотыми волосами и сияющими глазами. Ее красота в теплом сиянии.

Она открыта всему миру, абсолютно нага и одновременно таит в своих глазах множество загадок.

Конечно, ничто так не притягивает нас как глаза человека и невозможно придать теплоту общению без теплого взгляда. Сила его невероятна! Ведь порой и слов не нужно, и много времени не нужно, а один лишь мимолетный, но очень добрый взгляд. Когда мы не готовы или не хотим близких и теплых отношений, мы можем говорить тысячу положительных слов, но при этом всегда будем отводить глаза, как будто нам стыдно. Поэтому без искренней и открытой души делу не поможешь, а глаза лишь окна, которые либо темны, либо горят.

3. Афродита владела «золотой речью». Она покровительствовала поэтам и ораторам. Пробудите в себе вербальное творчество. Обратите внимание на свою речь. Выразительна ли она? Понятны ли мы людям, когда к ним обращаемся? Способны ли мы ярко и красочно выразить свою мысль? А можем ли в нужный момент быть тонкими и поэтичными? Хорошая поэзия и литература, если уметь ее правильно читать, невероятно обогащает наш опыт выражения себя. Ведь великих писателей на их творчество вдохновляла все та же Афродита...

«Золотая речь» это не только звуки, интонации, слова, которые мы издаем, но и паузы, которые мы оставляем для других. Ведь музыкальное произведение – это гармоничное сочетание звуков и тишины, пауз. Умейте выдержать паузу и прочувствовать момент, когда это необходимо. Этому искусству ничто так не может научить как хорошая музыка.

4. Всех, кому покровительствовала Афродита, она одаривала «золотыми яблоками» молодости. Она – хранительница

тайны вечной молодости. Молодость – это состояние нашей души, а не тела. Способны ли мы еще мечтать, верить мечтам своим и верить в мечты других? Или мы тут же окатываем их холодной водой «нашей реальности»? Способны ли мы воодушевляться и вдохновлять? Это и есть все молодость души. Поэтому найдите для себя свои «золотые яблоки». Узнайте, что вас вдохновляет, молодит вашу душу, и храните это бережно. Обязательно дарите себе роскошь встречи со своим вдохновением!

5. Афродита обладает чувственной красотой и пробуждает чувственное восприятие мира. Ведь когда человек влюблен, обостряются все его чувства: глаза замечают красоту дерева, мимо которого проходим каждый день, уши начинают слышать пение птиц по утрам, обоняние становится более восприимчиво к окружающим ароматам, утренний кофе становится особенно вкусным. Эта способность увидеть красоту мироздания, прочувствовать ее в одном цветке, в одной снежинке, в одной капле, это чувство красоты мира пробуждает в человеке столь притягательное настроение любви и безоценочное принятие мира и людей. И люди это обязательно чувствуют и тянутся к вам, сами, возможно, не понимая почему. Они чувствуют, что вы видите в них красоту и цените самих по себе...

6. Афродиту очень любят дети. Помните купидончиков, которые всегда ее сопровождают? Пробудите в себе способность извлекать наружу свои детские чувства, проникаться духом игры и фантазии. У ребенка еще мало способности и опыта оценивать мир, но он еще умеет невероятно его ценить и удивляться простым вещам.

7. Афродита была покровительницей творчества во всем разнообразии его проявления, потому что творчество сродни любви. Художник вовлекается в свое творение, также как влюбленный в свою возлюбленную. Афродита символизировала преобразующую и творческую энергию любви, сила которой раскрывает творческую сторону тех, на кого она направляет свое золотое свечение, свою любовь. Она освещает их потенциал, верит в их мечты и вдохновляет на достижение высоких устремлений.

Существует миф о Пигмалионе, который влюбился в созданную им скульптуру совершенной женщины, в которую Афродита вдохнула жизнь, превратив ее в Галатею. Афродита пробуждает нашу способность видеть красоту в других, их достоинства, преображая тем самым людей. В психологии этот эффект получил название «эффект Пигмалиона». Этот талант, безусловно, требует усилий: полного сосредоточения внимания на человеке, с которым общаешься; пробуждения творческого взгляда на собеседника, то есть способности увидеть его красоту (возможно, скрытую очень глубоко). И как только мы увидим, она тут же начинает сиять ярче.

Но для такого видения людей нам необходим опыт творчества. Каждому человеку важно найти пространство для своего творчества: займетесь вы живописью или танцами, увлечетесь литературой или

музыкой, займетесь обустройством уюта в своем доме, или посвятите себя творчеству с детьми – не так уж важно. Важно, чтобы вас это дело наполняло жизненной силой. Силой, которая станет магнетизмом, создающим вокруг вас эту загадочную «золотую атмосферу», где все прекрасны.

8. И самое важное, наверное, из всех качеств Афродиты – это ее способность наслаждаться любовью. Она единственная богиня, которая не боялась ее, не страдала от нее, всегда любила и была любима. Это способность создавать близкие отношения с простором для полета. Всегда быть немного влюбленной в собеседника и при этом оставаться свободной и самодостаточной, не теряя себя в нем. У поэта Джебрана Х. Джебрана есть замечательные строки: «Любовь дает лишь себя и берет лишь от себя. Любовь ничем не владеет и не хочет, чтобы кто-нибудь владел ею, ибо любовь довольствуется любовью... Единственное желание любви – обрести саму себя».

Лицо Афродиты – это не лицо роковой женщины. Это женщина-поэма, в присутствии которой все цветет... Она способна тихо быть рядом и сострадать, когда на душе плохо и скребут кошки, она способна веселить забавной беседой, она способна весело включаться в игру и она может вдохновлять на творчество, она способна видеть в людях лучшее, что в них есть и все это... Любовь.

ШЛЯХ ВОЇНА

■ Куруш Дорді

У яскравій міфологічній традиції Японії вирізняється легенда про створення Всесвіту, у якій ідеться про божества Ідзанамі та Ідзанагі, які занурили спис у небесний океан за намовою первинних богів. Коли вони підняли спис, краплі води, які стікали з його вістря, перетворилися на японські острови. Так стверджує переказ. Чи не це стало передумовою народження славетного духу японських воїнів-самураїв?

Передусім необхідно розвіяти уявлення про те, що самураї були просто жорстокими найманцями, досвідченими головорізами на службі у феодалних кланів, які рвалися до влади. Хоча в історичних документах наводиться безліч подібних прикладів. Імовірно, це свідчення морального занепаду – відлуння більш глибокого, духовного способу життя.

Існування подібного класу воїнів характерне не тільки для Японії: можна згадати про лицарів у середньовічній Європі та про кшатріїв – воїнів у Стародавній Індії. Хоча в наш час ми схильні сприймати воїнів лиш як солдатів, у давні часи вважали, що войовничий дух пробуджує духовний стан свідомості. Тому згадки про славетних воїнів можна виявити всюди в стародавньому світі. Воїни усіма своїми силами прагнули захиститись від навали руйнівних сил Его, тому вони вели постійну битву з собою. Але саме в Японії виник офіційний кодекс поведінки, перелік приписів і правил, яких

повинен був дотримуватися кожен самурай. Сьогодні він відомий нам як Бусідо, або «Шлях Воїна».

Кодекс Бусідо був свого роду інструкцією до дій, яка скеровувала поведінку воїна на полі бою та поза його межами. Саме як практичний посібник цей кодекс надавав можливість послідовно вибудовувати життя, орієнтуючи власні вчинки на універсальні цінності та чесноти таким чином, щоби кожна дія була сповнена рішучості та сенсу. У ньому також знайшли відображення деякі елементи дзен-буддизму, наприклад, самоаналіз. Отже, принципи та мораль становили фундаментальні засади життя.

Відомо, що суть шляху Самурая – у розвитку та вдосконаленні двох аспектів: Бун і Бу, Культури та Войовничості. Самурай повинен був досягти балансу між цими ідеалами, ставши вправним і дисциплінованим воїном, при цьому обізнаним у різних мистецтвах, каліграфії, поезії. Ті самураї, які досягли в цьому досконалості, славилися вмінням складати вишукані вірші під час розпалу бою і таким чином виявляли відсутність внутрішньої агресії, засвідчували здатність володіти собою та поважати ворога. Невідомий автор XVIII ст. порівнював Бун і Бу з крилами птаха:

«Культура та зброя подібні до двох крил птаха. Неможливо літати з одним крилом: якщо ви наділені культурою і позбавлені зброї, до вас будуть ставитися зневажли-

во, тоді як зброя без культури викликає в інших страх і відчуженість. Тому, опанувавши в житті культуру та зброю, ви одночасно будете викликати страх і водночас залишатися шляхетним. Тоді люди ставитимуться до вас доброзичливо, але з належним страхом, і будуть покірні» («Мистецтво Самурая», 2009).

В іншому анонімному джерелі говориться: «Мистецтво війни – це не тільки вміння боротися. Ті, хто так думає, ті, хто задовольняється їжею та сном, – лише волюючи. Істинний учень більше дбає про виховання свого розуму і дисципліну духу, ніж про вдосконалення бойових навичок».

Традиційно заведено говорити про сім, рідше – про вісім, чеснот Бусідо: це Справедливість, Мужність, Щедрість, Щирість, Шанобливість, Милосердя, Відданість. Вважалося, що ці чесноти споконвіку притаманні людині, її духу, хоча найчастіше лише в потенціалі; отже, коли ці якості виявляються, вони повною мірою засвідчують нашу справжню природу – духовної сутності, одягнутої в матеріальну, енергетичну, емоційну і ментальну оболонки.

Однак, як і будь-який інструмент, ці чесноти необхідно застосовувати на практиці, і саме це було основним обов'язком самурая: практикувати, відстоювати і стверджувати ці цінності в будь-якій ситуації. Всі чесноти пов'язані між собою, як ланки одного ланцюга, і становлять основу кодексу Бусідо. Наприклад, самурай вважав би безглуздим мужній вчинок, здійснений не в ім'я справедливості. Для самурая було неможливим проявити щедрість без милосердя. За уявленнями самурая, кожна дія має бути благородною, і тому будь-яка битва є почесною – як ззовні, так і всередині.

Але що це за бій? Хто і з ким провадить боротьбу? Мабуть, серед відгомонів зовнішніх битв між середньовічними воє-

начальниками нас більше хвилює та битва, яку все життя, день у день ведемо ми самі. Кожен день ми стикаємося з необхідністю вибору, що приводить нас до внутрішнього конфлікту між нижчим его та вищими чеснотами. Це одвічне протистояння знайшло прекрасне віддзеркалення в усіх міфологіях світу: Арджуна, який б'ється з Кауравами на полі Курукшетра, Св. Георгій, який вражає дракона, або Тезей, який вбиває Мінотавра. Усі ці міфи розповідають про славетних героїв, які долають небезпечних чудовиськ, що мешкають у бездонних гли-

Літографія Цукіюка Йосітосі з серії «100 видів місяця», що зображує Нітта Йосісада в той момент, коли він кидає у води бухти Сагамі свій меч, щоб хвилі розступилися і пропустили його військо до Камакура.

бинах нашого еґо. Саме в цій темній безодні причаїлися такі вади, як гнів, жадібність, заздрість, страх, комплекси – ті самі численні Каурави. І завдання кожного героя – не просто битися з кожним із цих драконів, а й знищити їх остаточно, щоб вони ніколи не змогли відродитися знову. Однак для того, щоби здолати чудовиськ, герою необхідна правильна зброя, тобто чесноти, які допомагають йому здобути перемогу. Наслідуючи їхній приклад у своєму житті, ми втихомирюємо нашу персону і виявляємо власну справжню природу.

Самурая можна охарактеризувати як «філософа в дії», чиє життя було спрямовано на те, щоби розкрити, пробудити своє справжнє Я і, перетворивши себе, стати цим Я. Вічне і досконале, це Я лише на деякий час набуває матеріальної форми, щоби вступити в битву, вийти з неї переможцем і звільнитися від низинних спонукань, властивих скороминущій особистості. Тож дія в матеріальному світі – це прояв внутрішнього стану людини; отже, до кожної дії необхідно підходити з певною урочистістю, кожна дія вимагає уваги, дисципліни та врівноваженості, навіть під загрозою смерті.

Коли Платон сказав: «Люди – Боги, але забули про це», – він, ймовірно, прагнув ствердити справжню мету людського життя – пам'ятати та усвідомлювати ці внутрішні якості, проявляючи їх «тут і зараз». У «Бхагавадгіті» Крішна вчить: «Справжня Курукшетра – тут, у нашому власному житті». Так, шлях воїна важкий. Він вимагає терпіння, наполегливості та сміливості. Але досягти мети зможе лише той, хто почне подорож.

Зазвичай ми віддаємо перевагу легкому над важким, комфорту над ризиком, виживанню над справжнім життям. Однак для того, щоб жити, нам потрібні ці чесноти,

які допомагають усвідомити свою справжню суть і вийти з темряви невігластва до світла, до життя щасливого та наповненого. Це свого роду «божественна GPS», яка дає нам можливість досягти вищої мети. Лише дослухаючись до тихого внутрішнього поклику й прагнучи жити цими цінностями, людина стає справжнім воїном, самураєм нашого часу.

Міямото Мусасі вбиває гігантського звіра.

[1] Asian Art Museum of San Francisco. Chong-Moon Lee Center for Asian Art and Culture, San Francisco Arts of the Samurai, 2009.

[Оригінал статті тут](#)

ФІЛОСОФСЬКА АКТИВНІСТЬ: ЗАДЛЯ КРАЩИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОЧИНАЙ З КОРЕНЯ

■ Джиллад Соммер

Багато хто з нас відчуває необхідність взятися до конкретних дій з надією, що наші діти матимуть кращий для життя світ. Однак без усвідомлення глибших причин наших проблем активність може перетворитися на Сізіфову працю – роботу, яка лиш повторюється, не приносячи жодних справжніх змін.

Вангарі Маатаї, лауреатка Нобелівської премії з Кенії, розповіла про декілька кампаній з надання медичної допомоги, які зовсім провалилися. Як приклад, вона вказала на проблему, яку вони мали з інфекцією через москітів: її «вирішили» пожертвуванням та встановленням москітних сіток у селах. Але проблема в тому, що сітки з часом розпадутися, і гуманітарні групи повинні будуть знову прийти на допомогу.

Вона запропонувала краще рішення – дати людям освіту, щоби вони могли розв'язувати проблеми самостійно і не залежати більше від зовнішньої допомоги. Тобто навчити їх ловити рибу замість того, щоби просто дати рибу.

Бездіяльні споглядання або розмірковування нічого не змінюють. Проте бездумні дії чи дії, позбавлені споглядання, також є небезпечними і марними, збоку їх можуть сприйняти за вирішення, однак вони не принесуть жодних тривалих змін. Необхідно шукати коренів наших проблем, і ці корені, як правило, не в

видимому, фізичному плані життя, вони всередині людини.

Наприклад, зубний біль – це фізична проблема. Але якщо ми заглибимося, то побачимо, що це наслідок поганого харчування, пристрасті до ласощів. Якщо ми копнемо ще глибше, то виявимо емоційні причини надмірного вживання солодощів. А ще глибше ми можемо виявити навіть глибші причини – ментальні схеми, які призводять до такого надміру. Звичайно, ми хотіли б спершу вилікувати зуб, бо ж болить. Але якщо ми не подбаємо про корінь проблеми, то врешті-решт повинні будемо видалити корінь зуба.

Так само багато наших проблем виявляють наш спосіб мислення, зумовлений культурою, наше сприйняття природи, світу і самих себе.

Ми маємо зупинити забруднення нашого навколишнього середовища, однак спочатку ми повинні викоринити той спосіб мислення, який відділив нас від природи.

Ми повинні боротися проти війни, але як ми можемо переорієнтувати народи, які ворогують між собою, коли ми не можемо вирішити навіть невеликі незгоди з нашими друзями, родичами чи сусідами?

Ми говоримо про економічну нерівність, але чи вільні ми від того способу мислення, який ставить матерію вище цінностей, вигоду – вище братства?

Філософська активність: задля кращих результатів починай з кореня

Тож, перший крок до розуміння наших проблем – це зрозуміти людину. Справжні соціальні зміни завжди починаються зі змін в особистості. Великий філософ і лідер Махатма Ганді сказав, що індійський народ більший ворог собі, ніж англійський, тому що замість того, аби просто боротися з англійськими поневолювачами, важливо навчити індійський народ вірити в своє право на свободу й автономію.

Він також сказав, що його найбільший ворог – це він сам, тому що людина по-

винна стати тією зміною, яку вона хоче побачити у світі. Це, насправді, найбільший та найсуттєвіший виклик кожного істинного ідеаліста та філософа.

Ми маємо переосмислити активність. Необхідно об'єднати активність з філософією.

Ми маємо шукати корені дійсності і поступово змінювати наше сприйняття, а як наслідок і нашу поведінку. Необхідно об'єднати дію і споглядання та віднайти форму філософської активності.

Переклад з англійської.

[Оригінал статті тут](#)

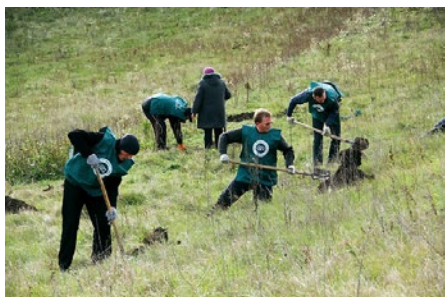

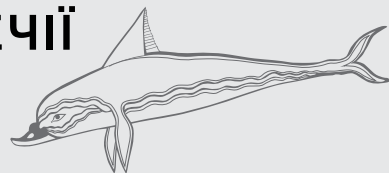
Фото екологічних акцій Нового Акрополя України.

ПЛИСТИ ПРОТИ ТЕЧІЇ

Хорхе А. Ліврага Ріцці

Переклали з іспанської
В'ячеслав Сахно, Антон Мусулін

Збірка філософських есеїв, статей та лекцій Хорхе Анхеля Лівраги, засновника та першого керівника Міжнародної культурної організації «Новий Акрополь» дає змогу замислитися про сенс життя, мудрість, моральні чесноти, походження людини, Всесвіт і його закони, культуру, історію. Невелика частина творчого доробку видатного філософа, митця та дослідника XX століття вперше публікується українською мовою. Видання адресується широкому колу читачів.

ФІЛОСОФІЯ ДЛЯ ЖИТТЯ

Делія Стейнберг

Переклав з іспанської
В'ячеслав Сахно

ЩО ТАКЕ АНТИЧНА ФІЛОСОФІЯ?

П'єр Адо

Переклав з французької
Сергій Йосипенко

АЛХІМІК

Хорхе А. Ліврага Ріцці

Переклав з іспанської
В'ячеслав Сахно

ІГРИ МАЙЇ

Делія Стейнберг

Переклав з іспанської
В'ячеслав Сахно

Книги видавництва можна придбати у будь-якому відділенні «Нового Акрополя» або замовити доставку:

■ Івано-Франківськ
(068) 128-56-71, (095) 46-45-436
■ Дніпропетровськ
(056) 785-07-94, (050) 170-68-41
■ Запоріжжя
(093) 361 81 86, (050) 451 50 77

■ Київ
(067) 656-33-62
■ Львів
(067) 585-18-57, (099) 174-07-20,
(093) 713-23-00,
■ Миколаїв
(0512) 47-42-72, (066) 685 39 22

■ Одеса
(048) 726-52-28, (067) 348-51-30
■ Полтава
(095) 127-33-14, (067) 504-00-16,
(093) 905-05-27
■ Харків
(099) 235-55-60; (093) 808-00-55

ШУКАЄШ
ВІДПОВІДІ
НА ВАЖЛИВІ ПИТАННЯ

ФІЛОСОФІЯ ДЛЯ ЖИТТЯ

НОВИЙ АКРОПОЛЬ
КУЛЬТУРНА АСОЦІАЦІЯ

NEWACROPOLIS.ORG.UA

ФІЛОСОФІЯ ДЛЯ ЖИТТЯ – це курс лекцій та практичних занять, які проводить філософська школа «Новий Акрополь» у 60 країнах світу.

Ідея курсу: справжня філософія є інструментом, навчившись застосовувати який, ми можемо власноруч формувати себе, своє життя та змінювати світ на краще.

дізнатися більше: NewAcropolis.org.ua